Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

PUNALIPP

EK(b)P Orissaare Rajoonikomitee ja
Orissaare Rajooni Töörahva Saadikute Nõukogu häälekandja

Valmistugem kõikjal bolševistlikult viljasaagi koristamiseks ja põllumajandussaaduste varumiseks

Nr. 56 **Pühapäeval, 15. juulil 1951. a.** **I aastakäik**

Õigeaegselt valmistuda viljakoristamiseks ja varumiseks

Kogu vabariigi põllumajanduse alal töötajad on määratu entusiasmiga asunud täitma seltsimees Stalinile saadetud kirjas antud lubadusi põllumajanduse edasise arendamise alal. Kogu Eesti NSV kolhoosides käib praegu pingeline heinakoristustöö ja silovalmistamine. Iga päev kerkib esile sadu ja tuhandeid eesrindlasi sel alal.

Läheneb kõige vastutusrikkam ja otsustavam ajajärk põllutöödel — saagikoristamine, viljapeks, viljavarumine ja sügiseste maaharimistööde periood. See on ühtlasi viimane lahing võitluses kõrgete saakide eest käesoleval aastal. Saagikoristustööd tuleb läbi viia õigeaegselt ja kadudeta. Hiljaksjäänud lõikus ja pikaleveniv viljapeks võivad kasutuks teha kõik meie varajasemad pingutused kevadkülvil ja suvistel hooldustöödel.

Paljud Orissaare rajooni kolhoosid, nagu Ühismaa, Ühend Kalju, Randlane jt., juhindudes oma töös viljakoristustöödeks ettevalmistamisel EK(b)P Keskkomitee II pleenumi otsustest, on saavutanud selles töös märkimisväärseid edusamme. Neis kolhoosides on eeskujulikult remonditud viljalõikusmasinad, korda seatud koristustöödeks vajalik inventar ja praegu käib pingeline töö viljaladude ja viljakuivatite täielikuks korrastamiseks.

Kahjuks ei ole aga mõnede kolhooside juhatused teinud endale tõsiseid järeldusi möödunud aastal pikaleveninud viljakoristus- ja viljapeksutööde tagajärgedest, milline oli halva ettevalmistumise vili. Venitades nende tööde teostamisega, ei suudetud sügiskünni mahus kohati täita 50% ja anti sellega tõsine hoop kevadkülvi plaani täitmisele. Selliste kolhooside hulka kuuluvad Põide, Audla, A. S. Puškini nimeline jt., kes käesoleval aastal jällegi sõrgivad viljakoristustööde ettevalmistamisel viimaste hulgas.

Selliste puuduste olemasolu mõnedes rajooni kolhoosides on saanud võimalikuks seetõttu, et partei-algorganisatsioonid, külanõukogud ja kolhooside juhatused on ükskõikselt suhtunud EK(b)P Keskkomitee II pleenumi otsuste ellurakendamisse viljakoristustöödeks ettevalmistamisel ja ei ole olnud initsiaatoreiks sotsialistliku võistluse organiseerimisel selle töö edukaks läbiviimiseks.

Selles töös tuleb päevapealt saavutada otsustav murrang. Partei-algorganisatsioonide, külanõukogude, traktorijaama ja kolhoos[illegible] juhatuste ülesandeks on vältida [illegible]õdunud aastal tehtud vigu ja [illegible]nõeldult, kindla plaaniga va[illegible]minna viljakoristustööde per[illegible]odile. „Koristasid õigeaegselt — võitsid, hilinesid viljakoristami[illegible]ega — kaotasid," ütles seltsimee Stalin üleliidulisel kombainerite nõupidamisel 1935 a. Tööde õigeaegsel läbiviimisel kolhoo[illegible]des on üheks tähtsamaks juba varakult koostatud konkreetne tööde läbiviimise plaan. Plaani koostamisel tuleb aluseks võtta brigaadide aasta tootmisülesan[illegible]ed, tööjõu ja tootmisvahendite vajadust. Tuleb näidata tingimata eraldi tööde maht, mis teostatakse kolhooside oma jõududega ja tööd, mille sooritab traktorijaam.

Partei-algorganisatsioonid, külanõukogud ja kolhooside juhatused peavad paralleelselt massiliste heinatööde organiseerimisega pidevalt võitlema selle eest, et lühema aja jooksul kõigis rajooni kolhoosides lõpetatakse eeskujulikult viljakoristusmasinate remont, seataks korda viljalaod ja viljakuivatid ning kolhoosides olemasolevad viljapeksu agregaadid. Ühtlasi on vaja varakult ette valmistada viljapeksuplatsid ja varjualused vilja paigutamiseks, et peksutööd võiksid kulgega normaalselt kõigis ilmastikulistes tingimustes.

Pöide traktorijaamal tuleb eeskujulikult korda seada viljapeksule suunatav tehnika, varakult koostada marsruutgraafik ja komplekteerida kombainerite ja masinistide kaader tublide, teotahteliste spetsialistidega.

Varumispunktides tuleb õigeaegselt teostada remont, korrastada laboratooriumid ja komplekteerida vastava kaadriga, et oleks kindlustatud vilja häireteta vastuvõtt algaval varumisperioodil.

Viljakoristus- ja varumistöödeks eeskujulik ettevalmistus ja nende tööde läbiviimine on iga partei-algorganisatsiooni, külanõukogu ja kolhoosi juhatuse kontrolliks ja tuleprooviks, mis peab näitama nende head organiseerimisvõimet ja poliitilist aktiivsust.

„NSV Liidu looduskaitsealad"

Maateadusliku Kirjanduse Riiklik Kirjastus andis välja kogumiku „NSV Liidu looduskaitsealad" esimese köite.

Meie maal on üle 100 looduskaitseala, mis asuvad kõikjal meie kodumaa mõõtmatutel avarustel polaartundrast kuni subtroopilise alani.

Esimestele dekreetidele looduskaitsealade loomisest kirjutas alla V. I. Lenin. Sellest ajast on nende võrk mitmekordistunud. Nad on muutunud teaduslikeks laboratooriumideks, kus nõukogude teadlased töötavad läbi loodusteaduse tähtsaid küsimusi.

Kogumiku on koostanud teaduslike töötajate kollektiiv Vene NFSV Pedagoogikateaduste Akadeemia kirjavahetaja-liikme A. I. Solovjovi toimetusel. See on esimene katse koostada Nõukogude Liidu looduskaitsealade täielik populaarteaduslik kirjeldus.

Esimesse köitesse on võetud kirjutised NSV Liidu Euroopa osa looduskaitsealadest. Teise köitesse võetakse kirjutised Uurali, Siberi, Kaug-Ida ja Kesk-Aasia looduskaitsealadest.

(TASS.)

Kindlustagem uute töövõitudega seltsimees STALINILE antud lubaduste täitmine

* * *

Täita seltsimees Stalinile antud lubadused auga

VILJANDI. (ETA). Rea rajooni kolhooside põllundusbrigaadide tootmisnõupidamistel töötati välja üksikasjalised plaanid suurte saakide saamiseks, et kindlustada seltsimees Stalinile saadetud kirjas endale võetud kohustuste täitmine. Suurt tähelepanu pööratakse külvide hooldamisele ja saagi koristamise ettevalmistamisele.

Uue Tee kolhoosi sepp sm. Ilves valmistas hulga erilisi labidaid, milledega kolhoosnikud alustasid ohakate torkimist nisu- ja odrapõldudel. Umbrohu vastu võitlemisel abistab kolhoosi Viljandi täitevkomitee, saates kolhoosi 15-liikmelise brigaadi.

Viljakoristamise ja viljapeksu kiiremaks läbiviimiseks koostasid traktorijaama traktoribrigaadid koos kolhooside põllundusbrigaadidega graafikud, millede järgi korrastatakse kõik viljakoristustööks vajalik inventar. Kommunismi Tee kolhoosis ja paljudes teistes kolhoosides määrati kindlaks viljapeksu platside asukohad. Viljakoristamisel abistavad kolhoose šefid. Reas rajooni ettevõtetes koostatakse graafikuid, mille järgi toimub kolhooside abistamine.

Kolme aasta plaan on täidetud

KUNDA. (ETA). Realiseerides seltsimees Stalinile saadetud kirjas endale võetud kohustusi, täitsid Lenini Võidu põllumajandusliku artelli kolhoosnikud ennetähtaegselt ühisloomakasvatuse arendamise aastaplaani ja kolme aasta plaani kõigi loomaliikide osas. Praegu on kolhoosis 2 korda rohkem lambaid ning peaaegu poolteist korda rohkem sigu, veiseid ja hobuseid kui mullu.

Tõuseb ühiskarja produktiivsus. Parim lüpsja Lisete Reskova on käesoleval aastal saanud tema hooldamisel olevalt lehmadegrupilt keskmiselt 1 400 liitrit piima lehma kohta, lüpsja Salme Mäe — 1 350 liitrit. Sigade talitaja Meeta Matti, kelle hooldamisel olevad emised tõid igaüks 16 põrsast, kasvatas üles kõik noorloomad.

Hoolitsedes kindla söödabaasi loomise eest, on kolhoosnikud juba valmistanud kolhoosikarjale ligi 200 tonni silomassi. Heina on niidetud ligi 100 hektaarilt looduslikelt heinamaadelt, kogutakse lehissööta.

Jõgeva rajooni A. M. Gorki nimelises kolhoosis suurenes teraviljade pind möödunud aastaga võrreldes 50 protsenti. 101 hektaari on seemendatud taltrukkiga. Iga hektaari kohta anti 30 tonni sõnnikut ja 250 kilo mineraal väetisi. Kevadel teostati umbrohutõrje ja anti lämmastikväetisi. Rukis on praegu kahe meetri kõrgune. Rukkipea on 20 sentimeetrit pikk.

Pildil: (paremalt vasakule) kolhoosi esimees J. Sommer, esimese põllundusbrigaadi brigadiir J. Alumere ja kolhoosi arvepidaja J. Miller talvrukist vaatamas.

Foto V. Samusenko (ETA)

Kolhoos tasus viljanormi

Täites seltsimees Stalinile saadetud kirjas võetud kohustusi, otsustas Liiva külanõukogu Lõunaranna kolhoos tasuda enda käesoleva aasta teraviljamüügikohustuse möödunud aasta saagist. Hiljuti viis kolhoos vastuvõtupunkti 1,5 t teravilja.

Kolhoos tahab kogu enda viljamüügikohustuse täita ja ületada Eesti NSV 11. aastapäevaks.

I. JÕGI

VARUTAKSE SÖÖTA

Selleks, et kasutada ära kõik võimalused loomade söödavarude suurendamiseks talveperioodil ja varuda lammastele väärtuslikku lehissööta, alustas Tornimäe külanõukogu Aleksander Mui nimeline kolhoos juba varakult enne heinatööde algust lehiste valmistamisega. Lehiste valmistamisel on esirinnas II brigaad (brigadiir sm. Aleksander Pihl). Aktiivselt võtavad lehissööda varumisest osa ka pioneerid ja vanad.

Praegu on valmistatud üle 2000 kimbu lehiseid. Lähemail päevil alustatakse ka silo valmistamist pilliroost. Pilliroosilo valmistab kolhoos tänavu 130 tonni.

R. PINTS

Valmistutakse laulupäevaks

Kavandi 7-klassilise kooli mudilas- ja lastekoor ning rahvatantsurühm teevad pingsaid ettevalmistusi rajooni laulupäevaks. Iga päev käib hoolas õppimine, et 20. juuliks oleks kõik hästi omandatud. Suure töö laulupäeva ja rahvakunstiõhtu ettevalmistamisel on ära teinud Olga Merela ja Heljo Kallas, kes töötavad väsimatult, andes oma parima laulupäeva heaks kordaminekuks.

H. VÄLI

Piiri isetegevuslaste külalisetendus Virtsus

Möödunud pühapäeval korraldas Piiri rahvamaja kontserteeskavaga väljasõidu Virtsu rahvamajja. Eeskava, millesse oli võetud rida palu rajoonilaulupäeva, Nõukodude Eesti 1950. a. üldlaulupeo, soolo — jt. laule, rahvalaule ning deklamatsioone, võeti rohkearvulise publiku poolt vastu sooja heakskiiduga.

Peokülaliste kui ka piirilaste üksmeelseks sooviks oli, et selliseid esinemisi naaberrajoonide vahel toimuks sagedamini. Piiri rahvamaja isetegevuslased tõid endiga Virtsust kaasa häid muljeid, hea meeleolu ja kindla tahte — korraldada veel käesoleval suvel väljasõit Lihula rajooni Karuse rahvamajja, et luua tihedad sõprussidemed kultuurilise töö süvendamiseks rajoonide rahvamajade ja kolhooside isetegevuslastega, sest vastastikuse töö tulemusena õpitakse ise ja innustatakse ka teisi senisest paremini viljelema sisult sotsialistlikku ja vormilt rahvuslikku nõukogude kultuuri.

V. AUVÄÄRT

Ilja Iljitš Metšnikov

(35. surma-aastapäevaks)

Vene teaduse ajalugu on rikas teadlaste nimedest, kelle suremata tööd on läinud vene ja maailma kultuuri varasalve. Nende meie kodumaa andekate poegade kuulsusrikkas plejaadis on väljapaistev koht suurel looduseuurijal Ilja Iljitš Metšnikovil.

I. I. Metšnikovi (1845—1916) peetakse õigusega bioloogiateaduse koryfeeks. Ta oli vene mikrobioloogide suure koolkonna rajajaks, terve põlvkonna füsioloogide ja arstide õpetajaks. Metšnikovi töödes väljendub kujukalt vene rahva kultuuri suurus.

Teadlase noorusaastad kulgesid möödunud sajandi teise poole alguses. Venemaal tähistas seda perioodi sõjaka loodusteaduse tormiline õitseng. Venemaal arenes kiiresti teaduslik mõte, võrsusid väljapaistvad teadlased, kes astusid aktiivselt idealismi vastu filosoofia ja teaduse alal,

Juba 12-aastaselt luges Metšnikov Herzeni „Kolokoli". Valinud oma teeks teaduse, lõpetas ta 19-aastasena 1864. aastal Harkovi ülikooli füüsika-matemaatikateaduskonna loodusteaduse osakonna.

Kui ilmus Darwini teooria orgaanilise maailma evolutsioonilisest arenemisest, sai Metšnikov üheks esimeseks vene darvinistiks. Kuid ta ei piirdunud ainult selle teooria tunnustamise ja propageerimisega, vaid darvinismi loovalt läbi töötades tõstis selle kõrgemale astmele.

Metšnikov koos väljapaistva vene teadlase — bioloogi-loodusteadlase A. O. Kovalevskiga rajas aluse võrdlevale embrüoloogiale — teadusele mitmesuguste loomade lootelisest arenemisest, millele kuulub väljapaistev osa evolutsioonilise õpetuse arendamises. Metšnikov püstitas kogu loomade maailma arenemise ühtsuse teooria ja põhjendas seda hiilgavalt. 1868. aastal kaitses noor teadlane doktoriväitekirja.

Toimetades uurimisi madalamate selgrootute juures, tegi Metšnikov kindlaks nendel liikuvate rakkude olemasolu, mis toitu mitte ainult seedivad, vaid on ka suutelised õgima looma organismi sattund mikroobe. 1881. aastal Odessas loodusuurijate ja arstide kongressil ettekanades „Granismi tervistavatest jõududest" kuulutas ta välja haigestumise fagotsütaarse teooria — ühe väljapaistva teaduse saavutuse.

Oma edasistes töödes jõudis Metšnikov järeldusele, et õgirakkudeks kõrgematel loomadel (näiteks selgroolistel) on valged verelibled — leukotsüüdid. Nende abil organism võitleb kehasse tunginud mikroobide vastu. Valged verelibled on väga aktiivsed. Kui kudedesse satub võõrkeha ja koos sellega ka bakterid, siis tungivad nad läbi veresoonte seinte selle poole. Nakatatud kohas tekib punetus fa palavik.

Metšnikov jõudis uue õpetuse loomiseni haigestumisest, nimetades haigusprotsessi organismi soodsaks reageerimiseks.

Metšnikovi ideed etendasid määratu suurt osa võitluses nakkushaiguste vastu. Uurides haiguste põhjusi, otsis teadlane sihikindlalt nende vastu võitlemise meetodeid. Ta tõotas, et organismi vastuvõtmatus nakkushaigustele — immuniteet — on tingitud tema rakkude võimest võidelda haigusttekitavate mikroobide vastu. Metšnikov töötas niisuguste fagotsüütide kasvatamise alal, mis on võimelised hävitama inimese elule kõige ohtlikumaid baktereid. Esmakordselt teaduse ajaloos tegi ta kindlaks, et ühed mikroorganismid on võimelised hävitama teisi. See suurepärane avastus sai edaspidi aluseks vahendite otsimisele, mis aitavad võidelda haiguste vastu. Niisuguste vahendite hulka kuulub muuseas nüüd meil laialdaselt kasutatav penitsiliin. Paljud uurimised pühendas I. I. Metšnikov mitmesuguste nakkushaiguste — tüüfuse, katku, tuberkuloosi, koolera ja teiste vastu võitlemise küsimustele.

Metšnikovi õpetus sai üldise tunnustuse. 1902. aastal valiti ta Vene Teaduste Akadeemia auliikmeks, samuti ka kõigi vene ja paljude välismaa meditsiiniliste ja bioloogiliste ühingute ja asutiste auliikmeks.

Oma loomingu viimase perioodi pühendas Metšnikov elu pikendamise viiside otsimisele. Uurides enneaegse vananemise tunnuseid, jõudis ta järeldusele, et inimene ei ela kaugeltki selle ajani, mis peab saama tema olemasolu piiriks.

Enneaegne vanadus, nagu Metšnikov märkis, ei ole ainult haiguste tagajärg. See on tingitud ka töötajate elutingimustest kapitalimaades, kus leiab aset „ebaõiglane materiaalsete hüvede jaotamine", — teadlase väljenduse järgi. Ta tegi arvukaid katseid inimese elu pikendamise alal, mis olid väärtuslikuks panuseks teadusesse pikast elueast.

Materialismi õgeda jutlustajana, teadusliku ja sotsiaalse progressi pooldajana sai Metšnikov isevalitsusliku Venemaa tingimustes tagakiusamiste osaliseks, tal puudusid soodsad võimalused oma teaduslikuks tegevuseks. Palju aastaid tuli tal elada ja töötada välismaal. Kuid suur teadlane jäi oma kodumaa, oma rahva palavaks patrioodiks, pühendas talle oma geniaalsed tööd.

I. I. Metšnikov suri 35 aastat tagasi — 16. juulil 1916. Ta ei elanud Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni võiduni, mis avas rahvale tee vabale ja õnnelikule elule, seadis kõik eesrindliku teaduse ja kultuuri saavutused töötajate teenistusse.

Nõukogude rahvas on uhke I. I. Metšnikovile, kes tõi kuulsust vene teadusele. Metšnikovi ideed elavad edasi nõukogude teadlaste töödes, kes võitlevad edukalt inimese tervise ja pika eluea eest.

I. MIHHAILOV

KEHAKULTUUR JA SPORT

Rajooni kergejõustiku esivõistlustelt

Üle 90 rajooni eesrindliku kehakultuurlase kogunes nädalavahetusel — 7. ja 8. juulil Orissaare spordiväljakule, et osa võtta rajooni suvispordihooaja ühest suuremast üritusest — kergejõustiku esivõistlustest jalgrattasõidus ja käsipallis. Kahe pingelise võistluspäeva jooksul arenesid pinevad heitlused jooksuradadel, heite- ja tõukeringis ning käsipalliväljakul 9 äsjaloodud VSÜ „Kolhoosnik" kollektiivide vahel. Võistluste käigus saavutati rida häid tagajärgi ja püstitati 2 uut rajooni rekordit.

Esimese alana toimunud naiste kettaheite võidab V. Lehtpuu Ranniku kolhoosist tagajärjega 25.49 m. Teise koha 24.45 m omandab L. Auväärt Ühenduse kolhoosist. Järgmisena asuvad jooksurajale meeste 100 m jooksjad. Keskpärase tagajärjega 12,9 sek. võidab jooksu E. Sepp (Viisnurk) II — H. Vesilaid (Randlane) — 13,0.200 ja 400 m jooksud kuuluvad Orissaarele. Võidab ülekaalukalt J. Suurhans vastavalt aegadega 26,2 ja 58,9 sek. Naiste granaadiheide pakub rõõmustavat pilti — 12 võistlejat ületavad 30 m piiri. Võidab H. Kalm (Saare Tööline), heites 40 m II V. Lehtpuu 39.47. Kaugushüppes jääb E. Sepal ainult 2 cm puudu rajooni rekordist (tagajärg 6.30) II — I. Kivi (A. Mui nimeline kolhoos) — 6 m. Orissaare kollektiivi liikmed A. Pärnmets ja ja H. Tilk võidavad 100 ja 200 m jooksud naistele vastavalt aegadega 14,8 ja 30,8 sek. 80 m tõkkejooksus saavutavad jällegi kaksikvõidu Orissaarele A. ja H. Pärnmetsad ajaga 17,1 sek. Naiste odaheite võidab V. Lehtpuu (Rannik). Tema pikim vise 30.13 ületab rajooni endise rekordi 2 meetri võrra. L. Kivi (A. Mui nimeline kolhoos) ületab kõrguse 1,30 ja tuleb tšempioniks naiste kõrgushüppes. Sama ala meestele võidab I. Kivi (A. Mui nimeline kolhoos) 1.65 m. Meeste kuuli tõukab G. Sepp (Viisnurk) 11.92 m.

Edasi kujunesid tagajärjed naiste aladel: Kaugushüpe I H. Tilk 4.43 II L. Kivi 4.41.400 m jooks: I A. Raun (Rannik) 1.13.5, II H. Tilk 1.137 800 m jooks: I S. Rand 2. 57,6 (Orissaare) II L. Nellis (Vesse) 3.00. Huvitavalt kulgeb naiste 4x100 m teatejooks. Pinevas sportlikus võistluses võidab (Orissaare naiskond) H. Tilk, A. Reinsoo, A. ja H. Pärnmets aeg 1.04,6, jättes teiseks Saare Töölise ja kolmandaks Ranniku naiskonna. Väike-rootsi teatejooksu võidab omakorda Vesse kolhoosi naiskond ajaga 3 03,1. Uue rajooni rekordi annab meeste granaadivise. H. Sõber (Orissaare) heidab 66.72 m.

Ülejäänud võistlusaladel meestele osutusid rajooni parimaiks: 800 m — E. Mäesalu (Põide Võitööstus 2.37,6) 1500 m — A. Mänd (Vesse) 5.08,9, 500 m — J. Hein (Edasi) 18.10,2, ketas G. Sepp — 34,45 m. Kolmikhüpe E. Sepp 12,41 m ja teivashüppes G. Sepp 2.80 m 4x100, 800+400+200+100 teatejooksud võidab Orissaare meeskond vastavalt aegadega 54,9 ja 4.10,2.

Üldkokkuvõttes kergejõustikus kujunes kollektiivide paremusjärjestus järgmiseks:

1. Orissaare 18 183 p. 2. Vesse kolhoos 14 620 p. 3. Ranniku kolhoos 14 146 p. 4. A. Mui nimeline kolhoos 9 774 p. 5. Põide Võitööstus 6 271 p.

Jalgrattasõidu võistlustest osavõtt oli vähene. Seetõttu toimusid võistlused ettenähtud 4 asemel ainult 2 distantsil. Meeste 20 km sõiduks registreeris ainult 5 osavõtjat, tagajärjed fikseeriti aga ainult kahel. Võitis E. Mäesalu ajaga 40.31,1. Naiste 10 km maanteesõidus saavutas esimese koha L. Nellis (Vesse) 23.39.2.

Paralleelselt kergejõustiku võistlustega arenesid käsipalliväljakul kahe päeva jooksul pinevad „pallilahingud". Meeste võrkpallis oli võidukas Vesse kolhoosi meeskond, tulles meistriks ilma ühegi kaotuseta. II kohale platseerus Orissaare meeskond, võites III jäänud Saare Töölise kollektiivi 2:0. Tugevamaks naiskonnaks osutus Orissaare, võites Saare Töölise, Vesse ja Ranniku naiskondi. Korvpallis saavutasid meistritiitli Ranniku naiskond. Korvpallis saavutasid meistritiitli Ranniku korvpallurid, võites A. Mui nimelise kolhoosi kollektiivi 42:26 ja finaalis Orissaare 29:19 (14:9).

Toimunud võistlused olid tuleprooviks rajooni kolhoosisportlastele eelseisvatele vabariiklikele esivõistlustele, andes ühtlasi ülevaate kehakultuurilise töö olukorrast meie rajooni kollektiivides. Täisarvuliste võistkondadega esinesid Orissaare, Vesse ja Ranniku kollektiivid. Samal ajal aga osa kollektiive, nagu Kungla, Hommiku jt. kolhoosid ei andnud oma ridadest ühtegi võistlejat. Täiesti lubamatu oli nähe, et rajooni endise tugevama „spordikantsi", Muhu saare kolhoosidest ei olnud võistlusradadel ühtegi sportlast. Ükskõikne suhtumine ülerajoonilistesse kehakultuuriüritustesse, kriipsutab veelkordselt alla nimetatud kollektiivide töö nõrka juhtimist.

Tehnilisest küljest tuleb esivõistluste õnnestumist pidada ebarahuldavaks. Nii viidi võistlused läbi plaanitult, põhjusel, et rajooni spordikomitee (esimees sm. Pähkel) ei valmistunud võistluste vastu küllalt põhjalikult. Nii puudus võistluste kava, puudus komplekteeritud kohtunike kaader, sekretariaat jne. Üksikutele võistlusalade läbiviimiseks oli võistluste peakohtunik sm. Ader sunnitud kohtunikke „värbama" võistlejate ja pealtvaatajate ridadest. Veel käesoleval suvel peab kehakultuuri- ja spordikomitee lahendama kohtunike ettevalmistamise küsimuse, edaspidistel võistluste organiseerimisel aga arvestama tehtud vigu ja neid rangelt vältima.

I. NOORMETS

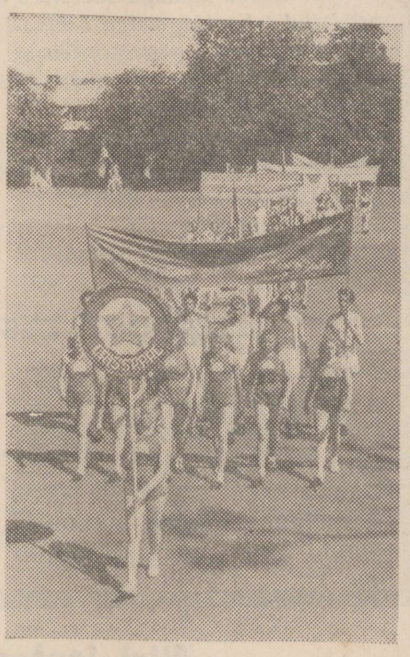

1.—4. juulini toimus Tallinnas Eesti NSV koolinoorsoo spartakiaad, mis oli pühendatud Eesti NSV 11. aastapäevale. Spartakiaadist võtis osa üle tuhande koolinoore.

Pildil: Orissaare koolinoored rongkäigus.

Foto V. Samusenko (ETA.)

Uudsevilja vastuvõtuks ettevalmistada hoiuruumid, viljakuivatid ja puhastusmasinad

Saagi koristamiseelsel perioodil tuleb kolhoosidel, sovhoosidel ja teistel majanditel läbi viia hoiuruumide, viljakuivatite ja puhastusmasinate ettevalmistamine ning töökorda seadmine, et uue saagi paigutamisel ei tekiks mingeid takistusi. Igas sotsialistliku sektori majandis peavad seemnevilja hoiuruumiks olema eraldi ruumid, kus hoitakse ainult seemet, kuna tarbevili tuleb hoida eraldi. Kui kolhoosil puuduvad seemnete hoiuks nõuetekohased laod, tuleb olemasolevatest ruumidest otsekohe välja valida kõige paremad ja need eraldada ainult seemnevilja hoidmiseks. Ebasobivate ja nõuetele mittevastavate ruumide korral tuleb kolhoosil ehitada uued, nõuetele vastavad hoiuruumid. Seejuures tuleb kolhoosil võtta tarvitusele kõik abinõud, et uued ruumid oleksid valmis varakult enne uue saagi vastuvõtmist. Täiesti lubamatu on, kui seemnevili asetatakse ebasobivaisse korrastamata ja desinfitseerimata hoiuruumidesse, kus kõrgeväärtuslik seeme võib rikneda, nakatuda haigustest ja kahjuritest.

Seemnevilja, seemnekartuli ja seemneistikute nõuetekohaseks säilitamiseks tuleb hoiuruumide juures läbi viia otsesed tõrjeabinõud, et kõrgeväärtuslik seeme ei halveneks hoiuruumis säilitamisel.

Esmajoones, kui vajalik, tuleb läbi viia hoiuruumide remont, parandada katus, laed, põrand, salved ja seada korda ventilatsioon. Kiviseinad ja põrand tuleb katta laudvoodriga.

Hoiuruumide mehhaanilisel puhastamisel tuleb erilist tähelepanu pöörata hiirte ja rottide hävitamisele.

Üheaegselt hoiuruumide korrastamisega tuleb puhastada ja töökorda seada kõik hoiuruumides tarvitatav inventar ja taara (kaalud, kotid, presendid jne). Kotid ja presendid tuleb peale tolmust puhastamist pesta kuuma veega ja kuivatada päikesepaistel. Samuti tuleb hoiuruumid varustada vajalike tulekustutusabinõudega.

Hoiuruumide ümbrus tuleb korrastada ja puhastada igasugusest prahist, rohust ja varisenud teradest, milles võivad pesitseda lestad ja teised laokahjurid. Puhastatud maaalalt saadud praht ja jätted põletada ning üle valada lubjapiimaga.

Peale hoiuruumide puhastamist ja remonti tuleb ruume hästi tuulutada, kuivatada ja läbi viia desinfektsioon, et hävitada laokahjurid.

Desinfitseerimist teostada kas lubja-petrooleumi emulsiooniga või seebikivilahusega.

Lubja-petrooleumi emulsiooni valmistamiseks võetakse 10 liitri vee kohta 2—3 kg kustutamata lupja ja 1 liiter petrooleumi. Lubi kustutatakse väheses vees, lisatakse vett juurde kuni 10 liitrini ja valatakse petrooleum peene joana lubjapiimale hulka, viimast hästi segades. Vedelikku kulub 1 m² pinna kohta 0,4—0,5 liitrit. Vedelam emulsioon pritsitakse, paksem määritakse pintsli või harjaga seintele, lagedele ja põrandale.

Seebikivilahuse valmistamiseks võetakse iga liitri vee kohta 100—150 gr seebikivi. Seinte ja lagede pritsimiseks kasutatakse 10%-list ja põrandate jaoks 15%-list seebikivilahust. Seejuures kulub lahust 1m² kohta 0,3—0,5 liitrit. Lahuse valmistamiseks võetakse antud hulk seebikivi, lahustatakse see väheses vees ja lisatakse siis ettenähtud määrani vett juurde. Lahus tuleb kohe tarvitada, kuna ta seistes kaotab oma mõju. Seebikivi ja seebikivilahuse kasutamisel tuleb kinni pidada vajalistest ettevaatuseabinõudest (tarvitada kaitseriietust ja kaitseprille), kuna ta oma sööbivate omaduste tõttu tekitab põletushaavu. Seebikivilahust tuleb tarvitada eriti neis hoiuruumides, kus esineb lesti.

Pärast desinfitseerimist vedelikkudega tuleb ruume hästi kuivatada.

Samuti tuleb remontida ja puhastada kolhoosides olemasolevad viljakuivatid ja puhastusmasinad. Selleks tuleb põhjalikult kontrollida, kas puhastusmasinad ja viljakuivatid on kasutamiskõlvulised või vajavad remonti ja millist. Remont ja puhastamine on vaja läbi viia juba nüüd, et uue saagi vastuvõtmisel ei tekiks mingeid takistusi.

Ülalmärgitud tööde läbiviimisele tuleb kõigil kolhoosidel asuda viivitamatult ja lõpetada need tööd lühima ajaga, et seemnevilja hoiulepaigutamisel, kuivatamisel ja puhastamisel ei esineks mingeid takistusi.

V. REITAN,
agronoom

MIKS VIIVITATAKSE SILO VALMISTAMISEGA?

Kui paljudes kolhoosides on alustatud juba silovalmistamisega, siis sootuks teistsugune olukord valitseb Liiva külanõukogu Lõunaranna kalurikolhoosis. Siin pole seni aga veel tehtud mingeid ettevalmistusi silovalmistamiseks. Eelkõige lasub siin süü kalurikolhoosi esimehel (sm. Avilo) ja karjafarmi juhatajal (sm. Pajuniit), kes ei pööra mingit tähelepanu silovalmistamisele. Olgugi, et juba möödunud aastal Lõunaranna kalurikolhoosikarjafarm kannatas suurt haljassööda puudust, ei ole sellest tehtud tõsiseid järeldusi ja ollakse endiselt muretus meeleolus.

Lõunaranna kalurikolhoosil on küllaldaselt toormaterjali silo valmistamiseks. Nii kasvab laidudel hulgaliselt pilliroogu, samuti kasvatatakse kolhoosis päevalille jt. silokultuure. Põhjuseks, miks ei valmistata Lõunaranna kolhoosis õigeaegselt silo (sest ainult õigeaegselt valmistatud silo on kõrgeväärtuslik haljassööt), tuleb pidada ainult ükskõiksust ja loidust, mis valitseb Lõunaranna kalurikolhoosi juhatuses. Sellest tuleb tingimata vabaneda ja alustada lähemal ajal silovalmistamist, et kindlustada kolhoosi karjafarmi küllaldase ja väärtusliku söödabaasiga, mis on ka üks põhimine tegur karja produktiivsuse tõstmisel.

T. NAASKEL

Normipäevade arvestus lonkab

Põide kolhoosi kontoris puudub siiani nimekiri, kuhu on kantud kolhoosnikute normipäevade arvestused. Selle kohta tekib kolhoosnikute hulgas õigustatud nurinaid ja nõudeid, et kolhoosi juhatus teeks viibimata korralduse, et nimetatud nimekiri koos poolaasta jooksul väljatöötatud normipäevade arvestusega asetatakse kolhoosnikutele kättesaadavasse kohta.

Kolhoosnik

Vastutav toimetaja
A. Sepp

Toimetus: Kuressaares, Pikk 6. Toimetuse telefon 25. Üksiknumber 15 kop. Ilmub kesknädalal, reedel ja pühapäeval

MB 08657 „Saarte Trükikoda", Kuressaare Pikk tn. 6 Tellim. nr. 875